

فدراسیون فوتبال ایران در سال ۱۹۴۷ میلادی - ۱۳۲۶ شمسی - متولد شد. اولین بازی رسمی تاریخ که در فیفا هم ثبت شده باشد، به همین سال برمی گردد...

والدیر ویرا

شاید ماندگارترین نام خارجی در حافظه فوتبال دوستان ما باشد. مردی که برای هدایت تیم ملی امید ایران در سال ۱۳۷۶ به تهران آمد اما شکست مقابل قطر و از دست رفتن شانس مستقیم صعود به جام جهانی ۱۹۹۸ باعث شد داریوش مصطفوی رئیس وقت فدراسیون محمد مایلی کهن را برکنار و او را برای سه بازی پلی آف انتخاب کند. پلی آف قاره آسیا را به ژاپن باخت اما در پلی آف دو قاره با دو تساوی مقابل استرالیا ایران را به جام جهانی ۹۸ رساند و البته که بعد برکنار شد.

ادمار براگا

اگر در زندگی خیلی خیلی خوش شانس باشید شاید بتوان به شما لقب براگا داد! یک بدنساز گمنام برزیلی که هرگز به عنوان دستیار اول هم انتخاب نشده بود، پس از ناکامی تیم ملی در جام ملتهای ۲۰۰۰ ناگهان خود را روی نیمکت رهبری تیم ملی ایران دید! جلال طالبی برکنار و رقبای آسان و میزبانی در دور اول مقدماتی جام جهانی ۲۰۰۲ باعث شد ۳ بازی در کارنامه او ثبت شود. ایران با ۱۹ گل به گوام رکورد تاریخ را شکست، رکوردی که هنوز هم پابرجاست! در کنار صدرنشینی مرد برزیلی در رأس تمام مربیان تاریخ ما! یکی از دونفری که رکورد صد درصد پیروزی دارد! تنها رضا وطن خواه که دست بر قضا او هم دستیاری بود که برای سه بازی به طور موقت سکندار شد، در این رکورد شریک اوست و سایر مربیان دیگر هیچکدام به عدد ۹۰ درصد در پیروزی ها هم نرسیدند! براگا این سه بازی را با ۲۵ گل زده و بدون گل خورده تمام کرد! میانگینی عجیب و غریب...

تومیسلاو یویچ

بزرگترین نامی که تا آن زمان به فوتبال ایران آمده بود، مربی کروات با کارنامه ای بزرگ و کار کردن در لیگ های معتبر با تیم های نامدار و ستارگان تاریخ ساز. یویچ در کارنامه افتخاراتش تنها حضور در جام جهانی را نداشت و به همین دلیل پذیرفت تا هدایت ایران را برعهده گیرد. او با تمریناتی که تا آن زمان در فوتبال ایران سابقه نداشت، تیم را آماده کرده و برای لحظه به لحظه سه بازی در جام جهانی برنامه داشت، برنامه ای که در غیاب خودش هم کار کرد و ایران نتایج آبرومندی در جام جهانی گرفت. تفکری که می خواست در دیدار مقابل امریکا یک مربی ایرانی روی نیمکت باشد، باعث شد فوتبال ایران از خدمات او خیلی زود محروم شود.

میروسلاو بلازویچ

تا قبل از کارلوس کی روش نامدارترین مربی که به فوتبال ما آمده بود، پیرمرد کروات بود که این روزها در سوگ فقدانش هستیم. نخستین بار که نام او به گوش فوتبالدوستان ایرانی رسید پس از بازی دوستانه با کراسوی قبل جام جهانی ۹۸ بود که سرمربی وقت کروات ها بعد از آن مسابقه گفت اگر یوگسلاوی بتواند در جام جهانی ایران را شکست دهد، یک توپ فوتبال را خواهد بلعید! چپرو کراسوی را به عنوان سوم جام جهانی ۹۸ رساند و بهمین ۱۳۷۹ به ایران آمد تا تیم ملی ما را به جام جهانی ۲۰۰۲ ببرد. نخستین جام جهانی که در آسیا برگزار می شد و ژاپن و کره جنوبی به خاطر میزبانی از مسابقات مقدماتی معاف بودند. این یعنی ایران باید به راحتی صعود می کرد اما تیم پرستاره او با حوادث و اتفاقاتی که در بحرین رخ داد، شانس صعود مستقیم را از دست داد و سپس در پلی آف دو قاره از پس ایرلند بر نیامد تا از تیم ملی جدا شود برای باقیمانده قراردادش دستیارش برانکو ایوانکوویچ را گذاشت و خود بعدها برای هدایت مس کرمان دوباره به ایران آمد.

برانکو ایوانکوویچ

در کادر بلازویچ که همه مثل خودش پر سر و صدا و شلوغ بودند، یک چهره آرام و متفکر با عینکی مشخص توجه همه را جلب می کرد. همه او را پروفیسور صدا می زدند و می گفتند چند مدرک دکترا از دانشگاه معتبر فوتبال زاگرب دارد. مغز متفکر کادرفنی میروسلاو بلازویچ بود که بجای او ماند تا به صورت موقت هدایت تیم ملی را برای بازی های آسیایی ۲۰۰۲ برعهده گیرد. نخستین دوره ای که تیم زیر ۲۳ سال با سه بازیکن بزرگسال به صورت کمکی شرکت می کرد. ایران در دفاع از مدال طلای دوره قبل موفق ظاهر شد و آخرین طلا تا امروز را گرفت. پس از آن از ایران رفت اما طی نه ماه نتایج همایون شاهرخی آنقدر ضعیف بود که رسانه ها و فوتبالدوستان یکصدا خواستار بازگشت پروفیسور شدند. برانکو برگشت و ایران را بدون نیاز به بازی آخر بی دردسر به صورت مستقیم به جام جهانی ۲۰۰۶ برد. او نخستین مربی خارجی بود که دو دوره هدایت تیم ملی را برعهده می گرفت، دوره ای که پس از بازی سوم ایران در جام جهانی ۲۰۰۶ به شکلی بد به پایان رسید. سال ها بعد برانکو برای هدایت پرسپولیس دوباره به تهران آمد و این بار سنگ بنای تیمی را گذاشت که پنج دوره متوالی قهرمان لیگ شد تا محبوب پرسپولیسی ها شود اما دعوی او با کارلوس کی روش بزرگترین آسیب را به فوتبال ملی ما زد، آسیبی که هنوز ادامه دارد...

اریش روتنه مولر

وقتی علی دایی هدایت تیم ملی را در مقدماتی جام جهانی ۲۰۱۰ برعهده گرفت خواستار حضور مربی آلمانی به عنوان دستیار شد. اریش روتنه مولر در فوتبال آلمان نامی شناخته شده بود اما از بخت بد زمانی به تهران رسید که ایران نخستین شکست خود در فروردین ۸۸ را مقابل عربستان

کارلوس کی روش

نامدارترین مربی تمام طول تاریخ فوتبال ما بدون شک و بدون رقیب این مربی پرتغالی است. مردی که فهرست تیم ها و افتخاراتش خود یک کتاب می شود و به عنوان مسئول فنی منچستر یونایتد و سرمربی رئال و پرتغال و ایران و مصر و کلمبیا و... نامی معتبر در دنیای فوتبال است. کارلوس در زمستان ۸۹ پیشنهاد ایران را یک بار رد کرد اما در فروردین ۱۳۹۰ آن را پذیرفت و تقدیرچنین بود که با یک هواپیمای همراه خولیو لاسکو - سرمربی نامدار آرژانتینی والیبال - وارد تهران شود. دو مربی بزرگ که نه قبل و نه بعد از آن ورزش ایران دیگر هرگز همیای آنها را به خود ندید. دو مربی که در دورشته تیمی پرطرفدار تحولی عظیم ایجاد کردند و ایران را به سطح یک جهانی رساندند. کارلوس نظم و شخصیت و ارزش پیراهن تیم ملی را به فوتبال ما برگرداند. ایران را بدون دغدغه به دو جام جهانی برد و در هر دو دوره نتایج آبرومندانه گرفت، تغییر نسل را استارت زد و با گذشتن از

مارک ویلموتس

نام او ناخودآگاه لریزه براندام تمام فوتبالیست های ایرانی می اندازد! بازیکنی بزرگ که با بازوبند کاپیتانی بلژیک در جام جهانی خاطره سازی کرده ولی به عنوان مربی هرگز چهره خوبی نداشت. پس از سال ها بیکاری با پیشنهادی ۵ برابر دستمزد همیشگی اش (!) جانشین کی روش شد و از آن نسل بزرگ بادو آقای گل اروپایی تیمی مغلوب ساخت که تا آستانه حذف از مرحله اول جام جهانی ۲۰۲۲ رفت و سپس کار را رها کرد و با شکایت به فیفا و قرارداد ترکمانچای

دراگان اسکوچیچ

مردی که در تیم های درجه دوم کویت کار کرده بود، وقتی توسط صادق درودگر برای هدایت ملوان انتخاب شد هیچ کس او را نمی شناخت. هر بار که فوتبال ایران می رفت دیگر هدایت هیچ تیمی را برعهده نمی گرفت و منتظر می ماند تا از ایران پیشنهاد مجدد برسد! کار به جایی رسید که حتی قید لیگ برتر را هم زد و هدایت تیم خونه به خونه بابل در لیگ آزادگان را پذیرفت! وقتی از هدایت صنعت نفت آبادان استعفا و در فرودگاه امام منتظر بازگشت به کشورش بود، ناگهان موبایلش زنگ خورد و او را به عنوان سرمربی تیم ملی انتخاب کردند! تنها نمونه تاریخ که حاضر شد ریالی قرارداد ببندد! اسکوچیچ هرگز در مقابل هیچ اتفاقی با هیچ کدام از بازیکنان و مدیران مخالفت نمی کرد تا میباید

تجربه کرد. با همان شکست علی دایی روز ۸ فروردین برکنار شد در حالی که برای ۱۲ فروردین و روزهای فیفا یک مسابقه دوستانه در نظر گرفته شده بود. در این تک مسابقه او هدایت تیم ملی را برعهده داشت و پس از آن با آمدن افشین قطبی چمدانش را بست و به کشورش بازگشت.

ستاره های بزرگ تیمی ساخت که بعد از خودش هم ایران را بدون نیاز به مربی بالاتر از سایر تیم های قاره به راحتی به جام جهانی رساندند! در جام ملت های ۲۰۱۵ در یک چهارم نهایی تیم به نفره در پنتالتی حذف شد و در نیمه نهایی جام ملت های ۲۰۱۹ به فرهنگ غلط حاکم بر بازیکنان ما باخت و شکست برابر ژاپن با خداحافظی مرد پرتغالی همراه شد. مردی که طی ۸ سال اجازه دخالت به هیچ مدیر برنامه، مدیر فدراسیون، مدیرعامل یا سرمربی ایرانی در کار خود نداده و آنقدر برای خود دشمن درست کرد که همه از رفتنش خوشحال باشند! کارلوس دو ماه مانده به جام جهانی ریسک کرد و برگشت تا تنها مربی تاریخ شود که در سه دوره جام جهانی روی نیمکت ما نشسته و البته که سنگین ترین شکست ها نیز در همین دوره به نامش ثبت شد. او آمده بود تا مأموریت ناتمام صعود به دور حذفی جام جهانی را تمام کند اما باز هم نتوانست.

که بسته بود، رکوردی در دستمزد به نسبت تعداد بازی و روزهای کاری بجا گذاشت که تا دنیا دنیاست در تاریخ فوتبال باقی خواهد ماند. پرونده ویلموتس به قدری فاجعه بود که باعث قلب درد مهدی تاج و رفتن تاج قرار است جانشین کی روش را دوباره انتخاب کند، همه ناخودآگاه نگرانند که میباید دوباره نامی چون ویلموتس از قوطی آقای مهندس درآید!

صندلی اش بلرزد. دست بازیکنان تیم ملی را بازگذاشت تا هر زمان بخواهند تمرین کنند و هر زمان هم خواستند به میدان بروند! شب بازی های رسمی بازیکنان آزاد بودند که اردوی تیم را ترک و به زادگاهشان بروند و در مراسم مختلف شرکت کنند یا تا صبح مافیای بازی کنند! بازیکنانی که اگر می خواستند بازی کنند، هیچ تیمی جلودارشان نبود. بعد از برکناری ویلموتس خیلی راحت ایران را به جام جهانی بردند اما وقتی گروه بندی ایران مشخص شد مقامات بالادستی فوتبال حکم به برکناری او و بازگشت کارلوس کی روش دادند تا اسکوچیچ به عنوان تماشاگر به قطر برود و از هر فرصتی برای زدن تیم کی روش استفاده کند. حالا ماه ها از این ماجرا گذشته و هنوز دراگان اسکوچیچ مثل سابق هیچ تیمی ندارد!

پرونده ویلموتس به قدری فاجعه بود که باعث قلب درد مهدی تاج و رفتن او از ریاست فدراسیون شد و حالا که خود آقای تاج قرار است جانشین کی روش را دوباره انتخاب کند اینجاست بر سر معمای جانشینی کارلوس است

